

Entrevista Publicada en:
www.teatral.net

ENTREVISTA A IVAN LABANDA – FAMÍLIA AMB ARTISTES.

Prové d'una família amb artistes. De fet el seu germà Jordi és un dels il·lustradors de moda. L'Ivan s'ha decantat per la interpretació. Fins ara els musicals –*Adéu a Berlín, Gaudí o Follies*– han estat el seu fort. Però també desitja dedicar-se al teatre de text. És jove. Té tota la vida per davant.

Primer de tot em pica la curiositat. És coincidència en que s'estreni la pel·lícula *Chicago* amb el farciment de cançons d'aquest musical en el vostre espectacle *Follies*?

Abans de començar a treballar amb el Josep Costa i el Xavier Torras vam decidir que, tot i que s'estrenava la pel·lícula, els temes havien d'estar igualment perquè el plantejament d'incorporar les cançons de Chicago va ser anterior a que sabéssim que es feia el film. La gent pot pensar el que vulgui. Però el cert és que a l'hora de la veritat s'ho han passat molt bé.

Aquesta temporada hi ha ben poca cosa pel que fa a musicals a Barcelona. Està en crisi aquest gènere a la nostra ciutat?

El gènere no està en crisi, el que està en crisi són les productores. Tenen moltes ganes de fer espectacles, però disposen de pocs diners per fer-ne. A Madrid, però, aquesta temporada es fan moltes coses perquè hi ha molta inversió estrangera. Moltes coproduccions. Tenim la mala sort que molts dels musicals que venen no es fan com s'haurien de fer. És normal. Al nostre país no hi ha tradició d'aquest gènere. No podem esperar que de cop i volta arribin tots els musicals de cop, i a sobre que es representin com cal. Penso que hi ha una tendència precipitada a voler imitar països de fora on hi ha una tradició de musicals de fa molts anys. A Barcelona estem acostumats a un altre tipus de teatre, però em sembla molt bé la iniciativa d'importar musicals. Tot i que des del meu punt de vista, no pots esperar que el públic reaccioni de sobte. Hem d'anar a poc a poc. No es pot fer tot de pressa i malament. Necessitem un temps d'adaptació, acceptació i preparació.

És singular el cas de teatres petits com l'Artenbrut o el Versus on triomfen petits bombonets musicals.

Aquí funcionen millor les coses petites i ben fetes, tot i que també és menys arriscat. A Barcelona es pot representar un gran musical amb molta llum, colors i grans coreografies, però si la història no m'enganxa, per a mi no funciona. En el nostre cas a l'Artenbrut, amb el *Follies*, com va passar amb *Adéu a Berlín*, estem parlant d'una obra feta per uns actors amb moltes ganes i molta energia. Així que en aquest context, el component humà hi és amb més força. Vulguis o no, tenir l'espectador a sobre, i a l'inrevés, tenir els actors a sobre, és molt impactant.

Els grans musicals van a Madrid?

Sí, a Madrid estrenen el que ells anomenen grans musicals. Els grans musicals estan a moltes ciutats, però les grans produccions de musicals estan a Londres o a Broadway.

Els musicals són un fenomen de militància?

En els últims espectacles que he anat fent he vist grups de gent que repetien diverses vegades. El musical és un gènere que provoca una certa dependència

d'estar a la última i veure quin és el darrer èxit. A més, a Barcelona, tot i que aquesta temporada no hi ha gaire musicals, cada cop tenen més empenya a nivell cultural, i és normal que hi hagi gent recolzant tot el que es faci.

T'agradaria que et cridessin per fer altres coses que no fossin musicals?

Molt. Sobre tot perquè, a més de cantar i moure'm, la meva vessant d'actor em demana fer text. Ara mateix estic compaginant les dues coses. D'una banda estem assajant un espectacle que es diu *D'Òpera*, dirigit pel Joan Font de Comediants. És una producció pel Gran Teatre del Liceu. Es tracta d'un recorregut molt interessant pel món de l'òpera. I de l'altra estem assajant una obra de text que es diu *Flor de Otoño*, que dirigeix el Josep Costa per l'Artenbrut. El musical representa una feina física i vocal important, però sovint la interpretació queda en un segon pla. Personalment intento que no sigui així. Té tanta o més importància que els altres aspectes.

Parlaves abans del nivell professional dels actors i actrius.

No sóc qui per jutjar el nivell professional de ningú. Però sí que sóc molt crític, molt perfeccionista, començant per mi. El musical és un camp en el que tens la sensació que tothom fa una mica el que pot. Pel que he vist hi ha gent amb condicions. Però falta temps. Dagoll Dagom va suposar un gran avanç pel teatre musical a nivell estatal, però les escoles de musical són molt recents. Les primeres quines van ser, Memory? El Timbal? No ho sé. Fa deu anys? Set anys? Per qui triï l'opció d'estudiar a una escola són massa joves. Per tant opino que la millor escola és l'experiència, i el millor que et pot passar és treballar. El musical és un gènere en que no pots aprendre a interpretar, ballar o cantar en quatre dies com pretenen fer veure a Operación Triunfo. Cal treballar dur. Fer molts càstings. Perquè hi hagi gent preparada, fa falta temps encara.

Com se't va ocórrer entrar en la faràndula.

No se'm va ocórrer, m'hi vaig trobar. Als dotze anys cantava a una coral i ens van agafar per fer un espectacle que es deia *Nou Memory* al Teatre Tívoli. Jo era molt petit. Sortiem en el fragment del *Joseph i els maravellosos somnis en Technicolor*. L'escenari del Tívoli, tota aquella gent, les llums, el fum... va ser molt impactant per a mi. Se'm va quedar fixat al cap. Recordo que aquell any a l'escola ho vaig suspendre tot absorbit pel que m'estava passant. Tot allò em va fascinar i se'm va quedar aquesta cosa a dins... Vaig sentir que m'hi havia de dedicar, que havia trobat el que volia fer. Vaig dir als meus pares que volia ser actor, però ells m'ho volien treure del cap i em van fer veure que havia de centrar-me en els estudis. Durant els anys següents em vaig capficar amb que ho havia de fer i més tard vaig començar a estudiar teatre musical. Un temps després, vaig fer un càsting i em van cridar de TVC per treballar a la sèrie *Laberint d'Ombres*, on m'hi vaig estar dos anys. I després les coses han anat venint.

Amb *Laberint d'Ombres* et vas adonar que la teva carrera anava de debò?

Va ser un punt d'inflexió molt important. Sempre, tinguis catorze o cinquanta anys, absolutament sempre t'estàs plantejant si et vols/pots dedicar a això o no, si estàs preparat o no... Crec que hi ha d'haver una motivació per aprendre coses noves i tenir la consciència que mai se'n sap prou de res. Personalment, sóc molt inquiet. Quan em van cridar em vaig dir "Collons!!!...". I a partir d'aquí vaig anar veient a poc a poc que anava de debò. Que vas creixent i que possiblement sí que tinguis aptituds per treballar i d'anar sempre a més. Vaig aprendre molt. Després van venir més coses de teatre, més tele amb els Dagoll Dagom, doblatge, algunes coses de cinema i sobre tot els musicals. I em vaig adonar de la importància de tenir els peus ben a terra i no apalancar-se. I que sempre hi ha un punt de superació i de risc que tot actor ha d'assumir.

Adéu a Berlín va ser també un punt d'inflexió.

El Xavier Torras i jo havíem estat alumnes del Josep Costa. Més endavant, jo estava fent un taller del *Kiss Me Kate* a l'Institut del Teatre amb la Mercè Martínez. Ho dirigia la Sílvia Sanfeliu i el Torras feia la direcció musical. En Costa ens va venir a veure i ens va dir que tenia la intenció de fer *l'Adéu a Berlín* en un espai nu amb deu actors i tres músics. Aquest projecte va ser com tenir un fill. Els assaigs no eren fàcils. Ens va costar trobar un Christopher Isherwood. Jo a més portava tota la gestió i supervisió del grafisme i la publicitat sobre la il·lustració que havia fet el meu germà. Va arribar l'estrena, i la cosa va anar pujant gradualment fins arribar als sis mesos de funcions que va durar, que per una sala alternativa és molt. Que jo sàpiga, era la primera vegada que passava a l'Artenbrut. Era com molt visceral. És curiós com canvia el teu grau d'implicació d'un projecte gran a un petit, on l'has de tirar endavant com sigui. I veure que després es converteix en l'èxit de la temporada ja és el màxim. Com ara ha passat amb el *Follies*. Surts nu a l'escenari tu i els teus companys per tirar-ho endavant. I aquesta és una de les coses que atrauen a la gent, a banda de les cançons que són tot un encert, hi ha uns actors que ho estan donant tot. Que es deixen la pell per explicar-te una història. A *l'Adéu a Berlín* potser no hi havia grans veus, però t'arribava el que s'estava explicant. Molta gent deia que "per ser un musical" arribava al cor, i que part del seu èxit estava aquí. No era una cosa convencional: era una sala petita, amb una barreja d'actors que mai no havien cantat amb d'altres que sí ho havíem fet, on es creava una química estranya que funcionava molt bé. Diuen que amb *l'Adéu a Berlín* es va demostrar que es poden fer musicals íntegres a una sala alternativa. Si anem més enllà, això dona peu a pensar en la possible creació d'un espai similar al Donmar Warehouse de Londres. Seria fantàstic.

Et va influir en la teva decisió professional el fet de formar part d'una família d'artistes?

He, he, he. Doncs no ho sé, la veritat. Som quatre germans. Un advocat, un il·lustrador, un dentista i jo. Dos i dos. És curiós perquè el Jordi i jo som pastats i els altres dos també ho són. És cert que el meu pare dibuixava molt bé –i de fet a mi no se'm dona gens malament-. Alguna cosa hi tindrà a veure, suposo. En Jordi tenia la necessitat d'expressar-se dibuixant, i jo sentia la necessitat d'interpretar. Als meus pares no els agradava que m'hi volgués dedicar. Tot i així han acabat recolzant-me. He llegit no sé on una frase que diu que si et pots dedicar a alguna cosa que no sigui artística i amb això aconsegueixes ser feliç, fes-ho. Jo ho vaig provar fent altres feines, però sempre ho acabava deixant perquè el cos em demanava interpretar. En el teatre avui tens feina i demà no. És com és i ja està. Sé que pot arribar un moment que no hi hagi feina i que s'hauran de fer altres coses, i després tornar-hi, i... etc, etc... A tothom li ha passat. Però també és cert que hi ha una cosa que es mou per dintre i que has de treure. És vocacional i visceral. També li passa al meu germà Jordi... Hummm... potser sí que hi ha alguna cosa genètica a veure...

Quin musical t'agradaria fer?

Into The Woods. M'apassiona Sondheim, i el paper del Jack és... un dels meus somnis. De fet, fer qualsevol Sondheim seria fantàstic. *Merrily We Roll Along*, per exemple. Sé que potser ara sóc massa jove per fer aquest musical. Però si la Paloma San Basilio pot fer l'Eliza Doolittle de *My Fair Lady*... he, he... mai se sap.

Quin musical t'agradaria veure a Barcelona?

Pagaria el que fos per veure una versió dirigida pel Tim Burton de *Pesadilla Antes de Navidad* a Barcelona. Tot i que no caldria, perquè la pel·lícula ja és una meravella per si sola. I també, el *Mar i Cel* de Dagoll Dagom. Tot i que més que veure'l, m'agradaria fer-lo!!!

Albert Miret

Enlace a la entrevista original:

<http://www.teatral.net/asp/entrevistes/index.asp?x=86>